

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen - SPN

Nieuwsbrief – juni 2010, nummer 18

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Wijzingen in het SPN-bestuur

Als vertegenwoordigers van de gynaecologen in de SPN-regio zijn Prof. dr. Frank Vandenbussche en Drs. Addy Drogdrop tot het SPN-bestuur toegetreden. Zij volgen hiermee Drs. Johan Creemers en Drs. Mirjam van Rosendaal op.

Prof. dr. Frank Vandenbussche is sinds april jl. hoogleraar Verloskunde in het UMC St Radboud. Drs. Addy Drogdrop is PND-gynaecoloog in het TweeSteden ziekenhuis in Tilburg.

Start landelijke database voor de prenatale screening: Peridos

De landelijke database perinatale screening heet Peridos. Dit staat voor perinatalogisch dossier voor de screening. In deze database komen niet alleen de gegevens over de uitvoering van de prenatale screening voor de kwaliteitsborging, maar ook de samenwerkingsovereenkomsten. Eind juni kunnen alle zorgverleners die zich in onze regio bezighouden met prenatale screening Peridos in gebruik gaan nemen.

- *registratie voor kwaliteitsborging*

In Peridos wordt op zwangere-niveau screeningsinformatie verzameld. Dit gebeurt zoveel mogelijk rechtstreeks vanuit de elektronische cliëntenregistratiesystemen (zoals Micronatal, Onatal, Orfeus, Vrumun, Mosos en Astraia). Dat maakt de gegevensverzameling, die nodig is voor de kwaliteitsbewaking door de regionale centra, een stuk beter en minder tijdrovend. Bovendien zal Peridos uiteindelijk informatie over het volledige screeningstraject van zwangeren bevatten die voor alle betrokken zorgverleners zijn in te zien. Daarmee kunt u als counselor of echoscopist Peridos gebruiken voor kwaliteitsbevordering.

- *samenwerkingsovereenkomsten*

Alle regionale centra in Nederland gaan Peridos gebruiken voor het beheer van de contracten. Daarvoor is het nodig dat counselingpraktijken en echocentra hun samenwerkingsovereenkomst met de SPN in Peridos digitaal gaan herbevestigen. Nieuw is dat er aparte overeenkomsten zijn met alle individuele zorgverleners, de zogenaamde kwaliteitsovereenkomsten voor de counselors, NT- en SEO-echoscopisten. Het afsluiten van deze kwaliteitsovereenkomsten gebeurt wanneer men voor de eerste keer inlogt in Peridos. De gebruikersnaam en het wachtwoord die nodig zijn om in te loggen krijgt iedereen kort na de regionale bijeenkomst op 21 juni, waarin we Peridos verder toelichten.

De overeenkomsten zijn qua strekking gelijk aan de bestaande contracten, maar aangepast aan de actuele landelijke eisen en rekening houdend met het feit dat er voor de uitvoerders aparte overeenkomsten zijn. De overeenkomsten kunt u bekijken op www.rivm.nl/pns/down-seo/counseling en www.rivm.nl/pns/down-seo/echoscopie.

Regionale bijeenkomst over Peridos op maandagavond 21 juni

Op 21 juni 2010 is er een regionale bijeenkomst over Peridos. Deze bijeenkomst is vooral belangrijk voor de contactpersonen van elke praktijk; anderen zijn ook van harte welkom. Het voorlopige programma:

- 17.30 Ontvangst met broodjes
- 18.00 Opening: Wat gaat er veranderen?
Annette Stolwijk, directeur SPN
- 18.15 Resultaten prenatale screening 2009 en 2010
Marijn Brouwers, beleidsmedewerker SPN
- 18.30 Presentatie Peridos
Ronald Buit, projectleider Peridos, Topicus Zorg
- 18.45 Ervaringen van koploperpraktijken
Vertegenwoordigers van koploperpraktijken
- 19.00 Wat betekent Peridos voor u?
Marijn Brouwers, beleidsmedewerker SPN
- 19.15 Discussie
o.l.v. Annette Stolwijk, directeur SPN
- 19.30 – 20.30 Koffie met Peridos: mogelijkheid om online Peridos te verkennen

Locatie: UMC St Radboud, Zorgacademie, Gerard van Swietenlaan 2, Nijmegen, Aula, route 58.

Aanmelding is nodig, aangezien de ruimte beperkt is. U kunt zich opgeven voor deze bijeenkomst via SPN@medzaken.umcn.nl onder vermelding van naam, functie en werklocatie. Deelname aan de bijeenkomst is gratis.

Kwaliteitsaudits echocentra

Sinds juni 2008 heeft de SPN kwaliteitsaudits uitgevoerd bij 26 echocentra. Daarmee zijn alle echocentra – op één beginnend echocentrum na – in de regio van de SPN gevisiteerd. Bij de audit is er niet alleen aandacht voor de uitvoering van de combinatietest en het SEO, maar ook voor de samenwerking met praktijken voor counseling, het screeningslaboratorium en centra voor prenatale diagnostiek. De SPN heeft daar waar het nodig was punten benoemd die de echocentra moeten verbeteren. Deze eerste ronde van kwaliteitsaudits bij de echocentra zien we dan ook als een belangrijke kwaliteitsimpuls voor de prenatale screening in onze regio.

Kwaliteitseis vaginale echo

Het verrichten van een vaginale echo is een voorbehouden handeling. Dit betekent dat alleen artsen en verloskundigen deze handeling mogen verrichten. Echoscopisten die geen arts of verloskundige zijn, mogen een vaginale echo verrichten in opdracht van een zelfstandig bevoegde. Daartoe is het nodig dat de echocentra enkele zaken regelen. Meer informatie over deze kwaliteitseis vindt u op www.rivm.nl/pns/down-seo/echoscopie.

Wbo-aanvraag trisomie 13 en 18

De minister van VWS heeft op 21 mei jl. de regionale centra een vergunning verstrekt voor screening op trisomie 13 en 18. De kans op trisomie 13 en 18 wordt dan berekend via een extra algoritme op basis van de gegevens die verzameld zijn voor de screening op Down syndroom. De minister heeft aan de invoering van deze screening een aantal voorwaarden gesteld, waaronder het gebruik van een aangepaste folder en de bijscholing van de counselors. De landelijke folder "screening Down syndroom" wordt uitgebreid met informatie over screening op trisomie 13 en 18. Tevens zijn er informatiebladen over trisomie 13 en 18 in ontwikkeling. De SPN zal de bijscholing in counseling voor deze trisomieën faciliteren. Wij zullen u spoedig hierover informeren.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen - SPN

Nieuwsbrief – juli 2010, nummer 19

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Invoering screening op Patau-syndroom en Edwardssyndroom

Met ingang van 1 januari 2011 omvat de prenatale screening in het eerste trimester ook de screening op Patau- en Edwardssyndroom (trisomie 13 en 18). Voor de invoering van deze screening moet er nog het een en ander gerealiseerd worden. Een nieuwe landelijke folder "Informatie over de screening op downsyndroom" is in ontwikkeling. Hierin is aandacht voor de screening op Patau- en Edwardssyndroom. Elke counselor dient zich bij te scholen. Verder moet het mogelijk zijn om de kans op Patau- en Edwardssyndroom te berekenen.

Als uit de kansbepaling blijkt dat er een verhoogde kans is op Patau- of Edwardssyndroom, is het advies om de cliënt te verwijzen naar een PND-(satelliet)centrum. Het PND-centrum counselt dan de cliënt over het mogelijke vervolgtraject, namelijk het verrichten van een geavanceerd echoscopisch onderzoek en/of invasief prenataal onderzoek.

Heeft u behoefte aan bijscholing over counseling?

Op verzoek van de SPN ontwikkelt de Radboud Zorgacademie van het UMC St Radboud Nijmegen momenteel bijscholingsmodulen over counseling. Het betreft een theoretische cursus over Patau- en Edwardssyndroom en in aanvulling hierop de mogelijkheid tot een bijscholing in de counselingvaardigheden. Daarnaast is er landelijk een e-learning module over counseling beschikbaar, die aangevuld wordt met informatie over Patau- en Edwardssyndroom (zie www.rivm.nl/pns/download/counseling, 'Programma Individuele Nascholing').

De SPN wil graag weten welk type bijscholing u wenst, zodat we het aanbod aan scholing daarop goed kunnen laten aansluiten. De SPN heeft de contactpersonen van elke praktijk voor counseling een verzoek gestuurd om de behoefte aan bijscholing te peilen bij alle counselors via een vragenlijst. U kunt deze vragenlijst ook direct invullen via www.spn-regionnijmegen.nl/vragenlijsten.html.

Vrijwillige beoordeling SEO-beelden

Per 1 januari 2011 is elke echoscopist verplicht van elke SEO een aantal beelden digitaal vast te leggen (zie www.rivm.nl/pns/download-seo/echoscopie, 'Kwaliteitseisen voor echoscopisten'). De SPN biedt de SEO-echoscopisten aan om deze beelden door een onafhankelijk expert te laten beoordelen. De uitkomst van de beoordeling geeft de echoscopist de mogelijkheid om zonodig de kwaliteit van de SEO's te verbeteren. Deelname aan deze beoordeling van SEO-beelden is vrijwillig; het heeft geen contractuele consequenties.

De SPN vindt het belangrijk dat de kwaliteit van de screening hoog is. Daarom kunnen SEO-echoscopisten in onze regio gratis deelnemen aan deze beoordeling. Voor meer informatie over dit aanbod kunt u contact opnemen met spn@medzaken.umcn.nl of 024-319603.

Grote opkomst regionale bijeenkomst over Peridos

Op maandag 21 juni jl. organiseerde de SPN een regionale bijeenkomst over Peridos, de landelijke database voor de kwaliteitsborging van prenatale screening. Er was een erg grote opkomst. Belangrijk, want daardoor heeft de informatie over Peridos de meeste praktijken in onze regio bereikt.

Op www.spn-regionijmegen.nl vindt u de handouts van de presentaties. Hieronder gaan we in op een aantal vragen en opmerkingen die tijdens de bijeenkomst naar voren kwam.

Stapsgewijze invoering Peridos

De invoering van Peridos gaat in fasen. Eerst gaat de aandacht uit naar actualisering van de contracten en het beheer ervan in Peridos. Vervolgens vindt in stappen de overdracht plaats van gegevens over de prenatale screening uit de cliëntenregistratiesystemen naar Peridos.

Alle zorgverleners een contract via Peridos

Peridos geeft een landelijk overzicht van alle zorginstellingen en zorgverleners die zich bezig houden met prenatale screening. Nieuw is dat niet alleen de praktijken voor counseling en de echocentra een contract afsluiten met een regionaal centrum, maar ook de counselors en echoscopisten een overeenkomst krijgen.

Alle zorgverleners krijgen als zij de eerste keer inloggen in Peridos hun eigen kwaliteits-overeenkomst(en) aangeboden: counselors een kwaliteitsovereenkomst voor counseling, echoscopisten een voor NT-meting en/of een voor SEO. De praktijken voor counseling en de echocentra kunnen hun samenwerkingscontract met de SPN in Peridos herbevestigen.

De overeenkomsten zijn qua strekking gelijk aan de bestaande contracten, maar aangepast aan de actuele landelijke eisen. De overeenkomsten kunt u bekijken op www.rivm.nl/pns/down-seo/counseling en www.rivm.nl/pns/down-seo/echoscopie.

Elke praktijk een beheerder

In elke praktijk kan tenminste één medewerker de praktijkgegevens in Peridos beheren. Bij de helft van de praktijken in onze regio heeft de beheerder inmiddels de inloggegevens gekregen. Beheerders die nog geen inloggegevens hebben, vragen we om contact met ons op te nemen via 024-3666421 op een moment dat zij een computer met internet tot hun beschikking hebben.

De beheerder kan vervolgens haar/zijn collega's toegang verlenen tot Peridos. Daarna kan elke counselor en elke echoscopist in Peridos inloggen. Bij de eerste keer inloggen krijgt ieder de eigen kwaliteitsovereenkomst(en) aangeboden. Degenen die door de praktijk of het echocentrum gemachtigd is, krijgt bij het inloggen tevens ter herbevestiging de samenwerkingsovereenkomst als praktijk voor counseling dan wel als echocentrum aangeboden.

Controle door zorgverzekeraars

Peridos is beperkt toegankelijk voor zorgverzekeraars. Zorgverzekeraars kunnen in Peridos nagaan welke zorgverleners en/of zorginstellingen bevoegd zijn om te counselen, NT-metingen of SEO's te verrichten en of zij dus deze verrichtingen mogen declareren.

Gegevens voor kwaliteitsborging

Peridos zal gegevens bevatten om de prenatale screening te monitoren en de kwaliteit ervan te borgen. Allereerst is dat een beperkte set vergelijkbaar met de gegevens in de SPN-monitor. In fasen werken we toe naar de overdracht van de hele "minimale dataset" zoals landelijk is afgesproken (zie www.rivm.nl/pns/down-seo/counseling, 'Kwaliteitseisen gegevensverzameling en -verstrekking').

Uitgangspunt: gegevens slechts één keer invoeren

Uitgangspunt van Peridos is dat de zorgverlener slechts één keer gegevens moet invoeren, namelijk in het eigen digitale cliëntenregistratiesysteem. Het Centrum voor Bevolkingsonderzoek gaat momenteel na hoe de informatie uit de verschillende cliëntenregistratiesystemen doorgesluisd kan worden naar Peridos. Zolang er nog geen directe koppelingen zijn met de cliëntregistratiesystemen bieden de rapportagemogelijkheden of de queries van de verschillende systemen een oplossing. Het is echter de bedoeling dat er directe koppelingen komen tussen Peridos en bijvoorbeeld de cliëntenregistratiesystemen Onatal, Orfeus, Vrumun, Mosos en, Astraia en LifeCycle. Zodra deze koppelingen er zijn en Peridos actuele gegevens bevat, biedt Peridos de mogelijkheid tot het aanvragen van serumbepalingen en het geven van uitslagen aan de zorgverlener via Peridos.

Registratie BSN belangrijk

Het is de bedoeling dat elke zorgverlener alleen de gegevens van de eigen zorgverlening gaat doorsluizen naar Peridos. Praktijken voor counseling leveren dus counselinggegevens aan, de echo-centra informatie over de NT-meting en/of het SEO, het laboratorium over de serumanalyse en de PND-centra over de aanvullende prenatale diagnostiek. Om deze gegevens per zwangere op een correcte manier aan elkaar te koppelen is het burgerservicenummer (BSN) van de cliënt nodig. Registratie van het BSN in uw eigen digitale cliëntenregistratiesysteem is dan ook zeer belangrijk.

Peridos is onderdeel van SPIRIT

SPIRIT staat voor "samenwerken in de perinatale ICT". Dit is een gezamenlijk project van het Centrum voor Bevolkingsonderzoek, Stichting Perinatale Registratie Nederland en het Nationaal ICT Instituut in de Zorg (Nictiz). SPIRIT richt zich op het verbeteren van informatie in en over de perinatale zorgketen. Uitgangspunten daarbij zijn eenmalige vastlegging van gegevens in de digitale cliëntenregistratiesystemen, eenheid van taal en het faciliteren van onderling berichtenverkeer. Peridos is een deelproject van SPIRIT. Verder richt SPIRIT zich ook op de Perinatale Registratie Nederland (PRN) en de Praeventis-database, welke bestaat uit de gegevens van het rijksvaccinatieprogramma, de hiepriek en de prenatale screening op infectieziekten en erythrocytenimmunisatie.

Meer informatie over Peridos vindt u op: www.peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen - SPN

Nieuwsbrief – oktober 2010, nummer 20

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatie-centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Counselingcursus T13 / T18: nu aanmelden!

Met ingang van 1 januari 2011 omvat de vergunning in het kader van de Wet op bevolkingsonderzoek voor prenatale screening ook de screening op Patau- en Edwardssyndroom (trisomie 13 en 18). Als voorwaarde bij de vergunning is gesteld dat counselors zich dienen bij te scholen.

De SPN heeft in samenwerking met de Radboud Zorgacademie hiervoor een programma opgezet. Hierbij is dankbaar gebruik gemaakt van uw reacties op het behoefte-onderzoek dat deze zomer is gehouden. De Radboud Zorgacademie biedt u een theoretische cursus over Patau- en Edwardssyndroom aan en een bijscholing in de counselingvaardigheden gericht op T13 en T18. Zowel counselors als echoscopisten kunnen deelnemen.

De theoretische cursus kunt u volgen op donderdag 4 november 2010 van 19.00-21.00 uur of op woensdag 8 december 2010 van 15.00-17.00 uur. Op 8 december kunt u tevens van 18.00-21.00 uur deelnemen aan een vaardigheidsscholing. Ook in januari 2011 zullen er vaardigheidstrainingen plaatsvinden. Accreditatie bij KNOV en NVOG is aangevraagd. Tijdige aanmelding bij de Radboud Zorgacademie is nodig in verband met een beperkt aantal plaatsen.

Voor meer informatie: www.spn-regionnijmegen.nl onder "Actueel".

Vrijwillige beoordeling SEO-beelden

Tot op heden hebben 41 echoscopisten positief gereageerd op het aanbod van de SPN om een logboek SEO-beelden te laten beoordelen. De eerste logboekboeken zijn reeds beoordeeld door onafhankelijk deskundigen. De SPN vindt de kwaliteit van de screening belangrijk. Daarom bieden wij u deze mogelijkheid en nemen wij de kosten voor onze rekening. Deelname aan de beoordeling is vrijwillig. Elke echoscopist in onze regio kan deelnemen. Er zijn geen contractuele consequenties aan verbonden.

Echoscopisten die nog niet gereageerd hebben en alsnog willen deelnemen aan deze vrijwillige beoordeling SEO-beelden, verzoeken we contact met ons op te nemen: spn@medzaken.umcn.nl of 024-319603.

Landelijke gegevens 2008

De landelijke cijfers over prenatale screening in 2008 zijn beschikbaar. De gegevens zijn echter incompleet en geven slechts een indicatie van de prenatale screening in Nederland. In 2008 zijn er 93.517 counselinggesprekken, 40.055 NT-metingen en 127.190 SEO's gerapporteerd. Naar schatting is er sprake van een onderrapportage van 47% bij de counselinggesprekken, 5% bij de nekplooiingen en 13% bij het SEO.

Van de gecounselde vrouwen kiest ongeveer 21% voor prenatale screening op Downsyndroom (combinatietest) en bijna 90% voor een SEO. Bij 4,5% van de combinatietesten is er sprake van een hoge kansuitslag; 4,4% van de gescreende zwangeren is voor vervolgonderzoek verwezen. Na het SEO is 0,15% van de zwangeren verwezen wegens het vermoeden op een neuralebuisdefect en 2-3% wegens overige afwijkingen. Bij ruim 3% van de SEO's is een revisieonderzoek nodig wegens incompleet onderzoek.

Gecontracteerde zorgverleners deden in 2008 gemiddeld 80 counselinggesprekken (counselors), 113 nekplooiingen en 250 SEO's. Relatief veel zorgverleners voerden weinig verrichtingen uit.

Als we de cijfers van 2008 uit de SPN-regio naast de landelijke cijfers leggen, dan zien we dat deze goed met elkaar overeenkomen.

Het rapport "Landelijke inventarisatie van verrichtingen in het kader van de prenatale screening op Downsyndroom en van het Structureel Echoscopisch Onderzoek – o.b.v. beschikbare data 2008." is beschikbaar via www.rivm.nl/pns/publicaties/down-seo/index.jsp.

Prenatale screening in onze regio in 2009

Dit najaar ontvangen alle praktijken voor counseling en alle echocentra een rapport waarin hun eigen gegevens in 2009 zijn gespiegeld aan de gegevens van de andere centra in de regio. Om alvast een indruk te geven volgt hieronder een korte weergave van de regionale gegevens 2009:

De gegevens zijn vrij compleet, maar dienen wel met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Er zijn 26.467 zwangeren gecounseld over de combinatietest en 25.403 over het SEO. Er zijn circa 6.462 NT-metingen verricht en 27.235 SEO's.

Bij 259 zwangeren (4 à 5%) was sprake van een verhoogde kans op Downsyndroom. Ongeveer 18% van deze zwangeren wilde geen prenatale diagnostiek. Van 156 zwangeren met een ongunstige uitslag bij de combinatietest is het vervolgtraject bekend: 20 keer is Downsyndroom vastgesteld, twee keer trisomie 13, vijf keer trisomie 18 en drie keer een andere chromosomale afwijking; 25 van deze 30 zwangerschappen zijn afgebroken.

Circa 3% van de zwangeren die een SEO ondergingen is verwezen naar een (satelliet)centrum voor prenatale diagnostiek. Van 746 zwangeren is het vervolgtraject bekend: er zijn 11 neuralebuisdefecten en 274 andere afwijkingen vastgesteld; 45 zwangerschappen zijn afgebroken.

De deelname aan de combinatietest en het SEO in 2009 lijkt niet veranderd te zijn ten opzichte van 2008. Wel zijn in 2009 wat meer NT-metingen en SEO's gerapporteerd, waarschijnlijk door een completere registratie. Daarnaast zien we, in vergelijking tot 2008, in 2009 een lager aantal verwijzingen vanwege afwijkende bevindingen bij het SEO. Dit kan een gevolg zijn van het beleidsadvies voor sonomarkers, dat halverwege 2008 is ingevoerd.

SPN jaarverslag 2009

Het jaarverslag van de SPN over 2009 is gereed. Hierin zijn de activiteiten van de SPN vermeld en is een overzicht gegeven van de uitvoering van de prenatale screening in de regio zoals hierboven vermeld is. Verder bevat het informatie over het bestuur en het bureau van de SPN en het financieel overzicht. Indien u het jaarverslag wenst te ontvangen, kunt u dat aanvragen bij SPN@medzaken.umcn.nl.

Peridos – ontwikkelingen gegevensregistratie

Landelijk zijn er vorderingen gemaakt om de gegevensregistratie in Peridos te realiseren. Momenteel wordt de directe (HL7-)koppeling tussen cliëntenregistratiesystemen en Peridos getest. Onder andere twee praktijken in de SPN-regio nemen hieraan deel. Verder is men bezig om het versturen van gegevens vanuit de verschillende cliëntenregistratiesystemen aan Peridos via een Excel-bestand mogelijk te maken. Deze werkwijze zal voor de gegevens van 2010 gebruikt worden. Zodra deze testfasen met succes afgerond zijn, zullen we u informeren op welke manier u met terugwerkende kracht uw screeningsgegevens over 2010 kunt aanleveren.

Peridos – inloggen en afsluiten kwaliteitsovereenkomsten

Inmiddels heeft een groot aantal praktijken met de SPN contact opgenomen over de benodigde gebruikersnaam en het wachtwoord voor Peridos. Door in te loggen kunt u controleren welke praktijk- en persoonsgegevens in Peridos bekend zijn en deze zo nodig wijzigen en aanvullen. Alle counselors en alle echoscopisten dienen een keer in te loggen in Peridos om hun kwaliteitsovereenkomst voor counseling, NT's of SEO's af te sluiten. Bovendien moet het samenwerkingscontract van elk centrum met de SPN in Peridos herbevestigd worden.

De SPN verzoekt alle praktijken en alle zorgverleners die hun samenwerkingscontract en kwaliteitsovereenkomst(en) nog niet hebben geaccordeerd, dat alsnog te doen. De beheerder van de praktijkgegevens kan met de SPN contact opnemen over de benodigde gebruikersnaam en het wachtwoord. De beheerder kan vervolgens haar/zijn collega's toegang geven.

Zorgverzekeraars kunnen via Peridos controleren of uitvoerders een kwaliteitsovereenkomst hebben en in een centrum werken dat een samenwerkingscontract heeft. Het is dan ook belangrijk dat deze overeenkomsten in Peridos afgesloten worden.

Voor meer informatie: spn@medzaken.umcn.nl of 024-3166421.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – december 2010, nummer 21

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale coördinatie-centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Screening op trisomie 13 en 18 uitgesteld

De landelijke invoering van de screening op Patau- en Edwardssyndroom is uitgesteld tot 1 april 2011. Belangrijke reden voor uitstel is dat de kansbepalingsprogrammatuur – zowel van Astraia als van LC Eclipse - niet gereed is voor invoering van de screening in januari.

Theoretische bijscholing over trisomie 13 en 18 is voor counselors verplicht. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de theoretische bijscholing over counseling voor trisomie 13 en 18 door de Radboud Zorgacademie in Nijmegen op 8 december 2010. Bijscholing is binnenkort ook mogelijk via internet op www.rivm.nl/down-seo. In januari 2011 kunt u bovendien deelnemen aan de (vrijwillige) vaardigheidstrainingen counseling trisomie 13 en 18. Meer informatie leest u in de [uitnodiging cursus counseling](#). Voor aanmelden: www.umcn.nl/bijscholing.

Één combinatietest met algoritmen voor trisomie 13, 18 en 21

Landelijk is besloten dat aan zwangere vrouwen screening op trisomie 21, 13 en 18 als één screeningsmogelijkheid geboden wordt; alleen als vrouwen er expliciet om vragen kan alleen de kans op trisomie 21 meegedeeld worden of alleen de kans op trisomie 13 en 18. Dit staat ook vermeld in de nieuwe folder "Informatie over de screening op downsyndroom" die in december 2010 beschikbaar komt. De kansbepalingsprogrammatuur en de uitslagbrief aan de verwijzer worden hierop echter niet aangepast. Degene die de uitslag aan de zwangere geeft, dient in principe alleen de gewenste uitslag te geven.

Het geclusterd aanbieden van de drie algoritmen heeft verschillende redenen. De belangrijkste zijn dat een kansbepaling op trisomie 21 alleen in feite niet mogelijk is: het huidige algoritme voor trisomie 21 geeft reeds een indicatie van de kans op trisomie 13 en 18. Anderzijds is een kansbepaling voor alleen trisomie 13 en 18 niet mogelijk aangezien de algoritmen voor trisomie 13 en 18 niet los gebruikt kunnen worden van het algoritme voor trisomie 21. De toevoeging van twee extra algoritmen aan het huidige algoritme voor trisomie 21 geeft de beste kansbepaling op trisomie 13 en 18.

Terugrapportages gegevensmonitor 2009

Deze weken ontvangen alle counselingpraktijken en echocentra in onze regio een 'Terugrapportage gegevensmonitor 2009'. Met deze terugrapportage informeren we u over de regionale gegevens die in 2009 verzameld zijn. Daarnaast is het de bedoeling dat u kunt reflecteren op de uitvoering van de prenatale screening in uw eigen centrum. U vindt daartoe bijvoorbeeld informatie over de deelname aan de combinatietest en het SEO in uw counselingpraktijk of over de uitkomsten van de screeningsonderzoeken in uw echocentrum; deze kunt u met de regionale cijfers vergelijken. Ook krijgt u een overzicht van het aantal gecounselde zwangeren of het aantal verrichte NT-metingen en SEO's per zorgverlener, welke u kunt afzetten tegen de landelijke richtlijnen.

Beoordeling SEO-beelden

De SPN vindt de kwaliteit van de screening belangrijk. Zoals bekend bieden wij echoscopisten in onze regio aan om SEO-beelden te laten beoordelen door onafhankelijke deskundigen. Deelname aan de beoordeling is vrijwillig; er zijn geen contractuele consequenties aan verbonden. De kosten zijn voor onze rekening. Inmiddels hebben eenentwintig echoscopisten hun logboek ingestuurd. Echoscopisten die nog niet hebben aangegeven een logboek te willen indienen, maar wel willen deelnemen aan deze vrijwillige beoordeling SEO-beelden, verzoeken we contact met ons op te nemen: spn@medzaken.umcn.nl of 024-319603.

In de eerste helft van 2011 bieden we echoscopisten van wie het logboek nog niet voldoende was de gelegenheid om opnieuw een logboek te laten beoordelen. Wij zullen u hierover dan nader informeren.

Triplettest

De prestatie van een triplettest is minder goed dan die van de eerste trimester combinatie-test. Omdat het aantal testen te klein is om op verantwoorde wijze de kwaliteit te bewaken, wordt in Nederland de analyse voor de triplettest niet meer uitgevoerd. Indien een triplettest echter toch nodig is, dan kunt u contact opnemen met het RIVM Peter.Schielen@rivm.nl, 030-2743534. De analyse zal dan in een laboratorium in België uitgevoerd worden.

Voor meer informatie: www.rivm.nl/downlab/eerstetrimestertest/triplettest.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN@medzaken.umcn.nl.